

7. STUDIJA

POSREDNIK POMIRENJA „SIN OVJE JI“

Što Ta Titula Ne Znači—Što Znači—Njegove Časti Neosporne, Nitko si ih drugi ne može Prisvajati—Sin Čovječji kako ga Vidi Svijet—Pilatovo Gledište, Rousseauovo Gledište, Napoleonovo Gledište—Značenje Izjava, „ni ljepote nije bilo da bi smo ga poželjeli“; i „lice je njegovo bilo toliko iznakaženo“—„Najočitiji među desecima tisuća“—„Da, i sav je ljubak.“

MEDU mnogim titulama koje su bile primijenjene na našeg Gospodina, i jedna koju je on sam veoma često koristio, je „Sin Čovječji.“ Neki su bili skloni smatrati to priznanjem sa strane našeg Gospodina da je on bio Josipov sin; međutim to je skroz pogrešno: on nikada nije priznao Josipa kao svog oca. Baš naprotiv, trebalo bi zapaziti da je ta titula koju on primjenjuje na sebe korištena, ne samo što se tiče njegovog zemaljskog života, nego također što se tiče njegovog sadašnjeg stanja i slave. I zbog toga su se neki pak okrenuli ka drugoj krajnosti, i tvrde da to ukazuje da je naš Gospodin sada *ovjek* u nebu—da on i dalje zadržava ljudsku prirodu. To je, kao što ćemo mi nastojati pokazati, misao koja je u potpunosti bez opravdanja, zabluda u vezi titule, „Sin Čovječji.“ Ali u međuvremenu treba zapaziti da je takva misao u potpunosti u neskladu sa cijelim strujanjem Biblijskog učenja. Izjava Svetog Pisma je veoma upečatljiva, da poniženje našeg Gospodina na nivo ljudske prirode nije trebalo biti trajno, nego samo u svrhu ostvarivanja čovjekovog otkupljenja, plaćanja kazne za čovjeka, i time ujedno dokazujući svoju vjernost Ocu, zbog čega je on bio odmah nakon toga

visoko uzvišen, ne samo u slavu koju je imao kod Oca prije postanka svijeta, nego u daleko uzvišeniju slavu, daleko iznad anđela, poglavarstava i vlasti—u božansku prirodu, z desna, mjesto naklonosti, Veličanstvu na visini.

Zapazite pažljivo nekoliko korištenja te titule od našeg Gospodina, kako slijedi:

„Sin će Čovječji poslati svoje anđele,“ u žetvi ovog Evanđeoskog doba. (Mat. 13:41)

„Takva će biti prisutnost Sina čovječjega,“ u žetvi, kraju ovog doba. (Mat. 24:27,37)

„Kad Sin Čovječji dođe u slavi i svi anđeli njegovi s njime.“ (Mat. 25:31)

„Njega će se stidjeti i Sin Čovječji kada dođe u slavi Oca svoga zajedno sa svetim anđelima.“ (Marko 8:38)

„A što ako vidite Sina Čovječjega kako uzlazi onamo gdje je prije bio?“ (Ivan 6:62)

„Nitko nije uzašao na nebo doli onaj koji siđe s neba, Sin Čovječji.“ (Ivan 3:13)*

Ovi Biblijski tekstovi poistovjećuju „Sina Čovječjega“ sa Gospodinom slave, i sa čovjekom Kristom Isusom, koji je dao sebe, i sa predljudskim *Logosom*, koji je sišao s neba i postao tijelom. I očito je da Židovi nisu razmišljali da je titula „Sin Čovječji“ označavala Josipovog sina, ili, u uobičajenom smislu, čovječjeg sina, koji prima život od ljudskog oca: to je pokazano činjenicom da su ga oni pitali, govoreći, „Mi smo iz Zakona čuli da Krist ostaje zauvijek. Kako onda ti govoriš da Sin Čovječji treba da bude uzdignut? Tko je taj Sin Čovječji?“ (Ivan 12:34) Židovi su očito poistovjetili izraz, „Sin Čovječji“ sa njihovim dugo očekivanim Mesijom, nedvojbeno temeljeći svoje nade u velikoj mjeri na izjavi iz Danijela (7:13), „Gledah u noćnim viđenjima i gle, na oblacima nebeskim dolazi kao Sin čovječji.

*„Koji je na nebu“ izostavljeno je u najstarijim MSS.

On se približi Pradavnome i dovedu ga k njemu. Njemu bi predana vlast, čast i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Vlast njegova vlast je vječna i nikada neće proći, kraljevstvo njegovo neće propasti.“ Naš je Gospodin identificirao sebe u opisu u svom Otkrivenju (14:14), gdje on predstavlja sebe kao „Netko kao Sin Čovječji; na glavi mu zlatan vijenac, u ruci oštar srp“—Žetelac žetve Evanđeoskog doba.

Ipak, iako uvjereni da se ta titula ni u kojem smislu ne odnosi na Josipovog sina, i premda je dokaz ubjedljiv da je ljudska priroda, uzeta u tu svrhu, bila *žrtvovana zauvijek*, i da je on sada duh koji ožvljuje, biće najvišeg reda (Hebr. 2:9,16; 1. Pet. 3:18; Ivan 6:51; Filip. 2:9), i dalje se postavlja pitanje, Zašto naš Gospodin bira takvo ime, takvu titulu? Nemamo li razloga za pretpostaviti da mora postojati nekakav naročiti razlog za to, inače ta posebna titula ne bi bila korištena, budući da svaka od titula našeg Gospodina ima naročiti značaj, kada ih se razumije?

Postoji najvažniji razlog za korištenje te titule. To je titula visoke časti, jer je trajno podsjećanje na njegovu veliku Pobjedu—njegovu vjernu, poniznu poslušnost svim pripremama Nebeskog Oca, sve do smrti, čak smrti na križu, kojom si je osigurao titulu sve njegove sadašnje i buduće časti i slave, dostojanstva i moći, i božanske prirode. Sa tom titulom, „Sin Čovječji,“ i anđeli i ljudi ukazuju izravno na veliko pokazivanje poniznosti od strane Jedinorođenoga od Oca, i na temeljno načelo božanske vladavine—onaj koji se uzvisuje biti će ponižen, i onaj koji se ponizuje biti će uzvišen. Prema tome svaki puta kad ga se koristi to ime govori sveske vrijednih pouka svima koji će biti poučeni od Boga, i koji mu žele iskazati čast, i činiti one stvari koje su ugodne u njegovim očima.

U istom smislu u kojem je naš Gospodin postao „sjemenom Davidovim,“ i „sjemenom Abrahama, Izaka i Jakova,“ on je

također bio sjemenom Adamovim, kroz majku Evu—ipak, kao što smo vidjeli, „neokaljan, *odvojen* od grešnika.“ Ukazano je na neprijateljstvo između „sjemena žene“ i sjemena zmiје, ipak nema nikakve naznake da bi Eva imala bilo koje sjeme osim od svog muža, Adama. I u istom smislu u kojem je ispravno misliti i govoriti o našem Gospodinu kao o Davidovom sjemenu, jednako je ispravno razmišljati o njemu kao o sjemenu Adamovom, kroz Evu. I to je, mi vjerujemo misao koja leži u pozadini te titule—„Sin Čovječji.“

Adam, kao poglavar rase, i njen imenovani životodavac, nije uspio dati svom potomstvu trajan život, zbog svoje neposlušnosti; ipak, božansko obećanje gledalo je u susret vremenu kada je Mesija, poistovjećen sa Adamovom rasom, trebao otkupiti Adama i cijelo njegovo potomstvo. Adam je imao prvenstvo kao *ovjek*, u tom smislu što je bio poglavar rase ljudi, i u njemu je prebivala titula zemlje i vlasti nad njom. Zapazite proročansko ukazivanje na Adama, „Šta je čovjek, te ga se opominješ, ili sin čovječji, te ga polaziš? Učinio si ga malo manjega od anđela, slavom i čašću vjenčao si ga; Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove, Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje, Ptice nebeske i ribe morske, što god ide morskim putovima.“ (Ps. 8:4-8)

To pravo na zemlju, kraljevstvo, vlast, palo je u nered, bilo je izgubljeno, kroz pad, ali je bilo dio i odjeljak onoga što je bilo otkupljeno sa velikom žrtvom za grijeh. Kao što je bilo zapisano proročanski o našem Gospodinu, „i ti kulo stada...k tebi će doći, *baš ta prva vlast*.“ (Mih. 4:8) Mi stoga vidimo da je nada svijeta, pod božanskom pripremom, ležala u dolasku velikog sina i nasljednika Adama, velikog sina Abrahamovog, velikog sina Davidovog, velikog sina Marijinog. To također ne znači da *život* tog sina treba doći bilo kroz Adama ili Abrahama ili Davida ili Marije. Kao što smo to već vidjeli, zeta se, pod božanskim

uređenjem, računalo kao člana obitelji, u stanju da otkupi i da preuzme izgubljeni posjed. U slučaju našeg Gospodina, mi smo jasno vidjeli da njegov *život* nije bio došao kroz zemaljsko roditeljstvo, nego samo njegov tjelesni organizam—da je *život* bio proizišao i došao od Boga, i da je on prvobitno bio poznat kao *Logos*.

I što više istražujemo tu temu sve gore navedeno očiglednije izgleda istraživaču Grčkog jezika da se može slobodno informirati o činjenici da je u svim slučajevima u kojima naš Gospodar koristi taj izraz, „Sin Čovječji,“ da ga je on koristio u naglašenom obliku, što se ne može baš vidjeti u Hrvatskom prijevodu, i koji da bi ga se shvaćalo na Hrvatskom bi trebao biti napisan sa dvije riječi—„Sin Čovjeka.“ I pravo našeg Gospodina na tu titulu je neosporno. Kako je jedino Adam bio savršen, i svi drugi od njegove rase degenerirani, izuzev tog jednog Sina koji se je vezao za Adamovu rasu, da bude *Otkupiteljem* svega onoga što je ona bila izgubila, stoga kada je on otkupljivao rasu, i od kada ju je bio otkupio od prokletstva ili smrtne kazne, titula da bude sinom čovjeka došla je pravno i neosporno u njegov posjed.

I ta titula nije bila s pravom njegova jedino tijekom razdoblja njegovog davanja velike „otkupnine za sve,“ nego je ona s pravom njegova i tijekom ovog Evanđeoskog doba dok je u tijeku odabir njegovih suradnika za veličanstveni program obnove. I ta će titula mnogo više pripadati našem Gospodinu za vrijeme njegovog Milenijskog Kraljevstva, kada će on kao (sada visoko uzvišeni i promijenjen) Sin čovjeka (Adama) obavljati djelo obnove, „otkupljenje [*izbavljenje*] stečevine.“ (Efež. 1:14; Ruta 4:1-10)

„ ovjek Krist Isus“ Kako ga vide Nevjernici

Nisu samo predani sljedbenici Gospodina Isusa Krista prepoznali njegovu mudrost i milost, i zapazili da je u njemu

„prebivala sva punina božanstva,“ nego su ga čak i njegovi protivnici priznali da je daleko iznad običnih pripadnika naše rase, kao što čitamo, „I svi su mu povlađivali i divili se milini riječi koje su tekle iz njegovih usta.“ (Luka 4:22) Drugi su rekli, „Nikada nitko nije ovako govorio.“ (Ivan 7:46) I Pilat, gnušajući se da uništi život najplemenitijeg Židova kojeg je ikada vidio, nastojao je, kao posljednji napor, umiriti zlobu mnoštva, uviđajući da je bila potaknuta od strane Pismoznanaca i Farizeja, koji su bili zavidni i ljubomorni na popularnost našeg Gospodina. Pilat je na koncu izveo Isusa pred njegove optužitelje, očito misleći da bi pogled na njegova plemenita obilježja moglo odvratiti njihovu mržnju i njihovu zlobu. Predstavljajući ga tako, Pilat je uzviknuo—„Evo čovjeka!“ sa naglaskom na riječi a što nije toliko očito u našem Hrvatskom prijevodu, osim ako riječi ne bi glasile s naglaskom—„Evo Čovjeka!“ Kao da je htio reći, Čovjek kojega želite da razapnem nije samo Židov iznad svih drugih Židova, nego Čovjek iznad svih drugih ljudi. I što se tiče muževnosti našeg Gospodina Ivan je objavio, „I Riječ [Logos] tijelom postade...i vidjesmo slavu njegovu—slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca—pun milosti i istine.“ (Ivan 1:14; 19:5)

S tim u vezi imajmo na umu često citirani i dobro poznati hvalospjev „Sin Čovječji,“ i njegova učenja, od Rousseaua, proslavljenog Francuza, kako slijedi:

„Kako su sitne knjige filozofa, sa svom njihovom raskoši, kada ih se uspoređi sa Evandeljima! Može li biti da su zapisi odjednom toliko uzvišeni i toliko jednostavni djelo ljudi? Može li onaj o čijem životu ona govore biti ništa više od čovjeka? Ima li bilo čega u njegovom karakteru od entuzijaste ili ambicioznog sektaša? Kakva dražesnost, koja čistoća na njegovim putevima, koje li dirljive milosti u njegovim učenjima! Kakve li uzvišenosti u njegovim maksimama! Koja duboka mudrost u njegovim riječima! Kakve li prisutnosti uma, koje profinjenosti i prikladnosti u njegovim odgovorima!

Kojeg li carstva nad njegovim strastima! Postoji li čovjek, postoji li mudrac, koji zna kako postupati, trpjeti, i umrijeti, bez slabosti, bez pokazivanja? Moji prijatelji, ljudi ne izmišljaju ovakav lik; i činjenice što se tiče Sokrata, u koje nitko ne sumnja, nisu tako dobro potvrđene kao one o Isusu. Ti Židovi nikada nisu mogli pogoditi taj ton ili misao o toj moralnosti. I Evanđelje ima karakteristike istinitosti, toliko veličanstveno, toliko upečatljivo, toliko savršeno neponovljivo, da bi njihovi izumitelji bili čak još čudsniji od onoga kojega opisuju.“

Sljedeći hvalospjev o Sinu Čovječjem pripisan je poznatom Napoleonu Bonaparteu:

„Od prvog do posljednjeg Isus je isti; uvijek isti—veličanstvo i jednostavnost, beskrajno strog i beskrajno nježan. Život mu je prošao pred okom javnosti, nikada nije dao prigodu da mu se nađe pogreška. Razboritost njegovog ponašanja potiče naše divljenje sa svojim jedinstvom snage i nježnosti. Jednako i u govoru i postupanju, on je prosvjetljen, dosljedan i spokojan. Uzvišenost se smatra svojstvom božanstva: koje ćemo, stoga, ime dati onome u čijem je karakteru bio ujedinjen svaki element uzvišenosti?

„Ja poznajem ljude, i reći ću vam da Isus nije bio čovjek. Sve u njemu me zadivljuje. Nemoguće je usporediti ga sa ijednim drugim bićem u svijetu. On je uistinu biće sam za sebe. Njegove ideje i osjećanja, istina koju on objavljuje, njegov način savjetovanja, svi su izvan ljudskog i prirodnog poretka. Njegovo rođenje, i priča o njegovom životu; dubina njegovog učenja, koje preokreće sve poteškoće, i njihovo je najpotpunije rješenje; njegovo Evanđelje; jedinstvenost tog tajnovitog bića, i njegova pojava; njegovo carstvo, njegov napredak kroz sva stoljeća i kraljevstva, sve je to za mene čudo, nedokučiva tajna. Ja tu ne vidim ništa čovječje. Koliko blizu mogu pristupiti, blisko ispitati, sve ostaje iznad usporedbe—s velikom veličinom koja me slama. Uzalud razmišljam—sve ostaje neobjašnjivo! Izazivam vas da navedete drugi život poput onog Kristovog.“

Da, istina je čudnija od fikcije, i savršeni čovjek Krist Isus, pomazan sa duhom Najvišega, bio je toliko drugačiji od nesavršene rase za koju se uhvatio, zbog njenog otkupljenja, da je svijet zasigurno opravdan za propitivanje nije li on bio više od čovjeka. Sigurno je da je on bio više, mnogo više nego *samo* čovjek—mnogo više nego grešan čovjek: on je bio odvojen od grešnika, i, kao savršen čovjek, bio je sama slika i obličje nevidljivog Boga.

„Ni ljepote nije bilo da bi smo ga poželjeli“

„Izrastao je pred njim poput izdanka, poput korijena iz zemlje sasušene. Ne bijaše na njem ljepote ni sjaja da bismo se u nj zagledali, ni ljupkosti da bi nam se svidio. Prezren bješe, odbačen od ljudi, čovjek boli, vičan patnjama, od kog svatko lice otklanja, prezren bješe, odvrgnut.“ (Iza. 53:2,3—usporedi prijevode *Stvarnost* i *Šari*)

Neki su sugerirali da ovi reci ukazuju da je osobni izgled našeg Gospodina bio gori od onoga drugih ljudi, i stoga su to smatrali kao dokaz da on nije bio odvojen od grešnika, nego sudionikom grijeha i njegove kazne propadanja. Međutim, mi se ne slažemo s time, jer to bi bilo suprotno čitavom kretanju Biblijskog svjedočanstva, i skloni smo naprotiv uskladiti tu izjavu sa općenitim svjedočanstvom Svetog Pisma o toj temi, ako to može biti učinjeno bez kršenja ispravnih načela tumačenja, i mi smatramo da to može biti učinjeno i pokazano.

Postoje različiti tipovi časti, ljepote, ljupkosti—zapanjujuće su različiti ideali različitih ljudi, i od istih ljudi pod različitim okolnostima. Ideal ljepote koji zadovoljava barbare odbojan je onima koji su više civilizirani. Indijanski ratnik, obojen u crveno i žuto, i prekriven sa školjkama i obojenim perjem, i opasan sa krvavim skalpovima, bio bi poželjan ideal umu izvjesnih divljaka. Boksač u ringu, skinut za bitku, ideal je muške forme u onome što je poznato kao „muževna umjetnost“—nekima. Drugima je, bogato odjeven

matador, ili borac s bikovima, veličanstveni ideal muževnog razvoja, koje izaziva divljenje i aplauz mnoštva. I tako se ideali razlikuju, već prema vremenu, okolnostima i uvjetima. Budući se ovaj redak bavi sa našim Gospodinom Isusom kod njegovog prvog dolaska, trebalo bi ga se razumjeti da znači kako se on nije uklapao u Židovski ideal. To je vrlo očigledno, budući da je upravo onaj o kojemu je Pilat uzviknuo, „Evo, Čovjeka!“ bio upravo onaj za kojega su Židovi vikali još strastvenije, „Raspni ga! Raspni ga! Mi nemamo kralja osim Cara!“

Mi trebamo imati na umu da je u vrijeme prvog dolaska Židovski narod bio pokoren, pod Rimskim jarmom: i da su ga „gazili Neznabošci“ više od šest stotina godina. Trebali bi smo također imati na umu nade Izraela, začete božanskim obećanjima Abrahamu, Izaku i Jakovu, i ponavljane kroz sve proroke, da im u određeno vrijeme Bog bude poslao svog Pomazanika, većeg zakonodavca od Mojsija, većeg generala od Jošue, i većeg kralja i od Davida i od Salamuna. Također bi smo trebali imati na umu da je Izrael upravo u to vrijeme očekivao Mesiju u skladu sa svojim idealima: kao što je zapisano, svi su ljudi bili u očekivanju Mesije. Međutim kada se je Isus proglasio Mesijom, njegovo je predstavljanje bilo toliko drugačije od svega što su oni bili očekivali pa su ga se njihova ponosna srca postidjela; i kao da su skrivali svoja lica od njega—okrenuli su mu njihova leđa—posebno vođe i istaknuti iz te nacije, čije je vodstvo običan narod slijedio. (Luka 3:15)

Oni su očekivali velikog generala, velikog kralja, i velikog zakonodavca sve to zajedno, punog dostojanstva, punog oholosti, punog ambicije, punog ponosa, punog samopouzdanja—nadutog i koji dominira u riječi i u djelu. To je bio njihov *ideal* onog što je trebalo činiti neophodne preduvjete za Kralja koji bi osvojio svijet, i učinio Izrael vodećom nacijom. Oni su vidjeli ponos, drskost, aroganciju, Heroda, kojeg je Rimski Car imenovao da bude njihovim kraljem; oni su vidjeli nešto od Rimskih generala i upravitelja, stotnika, itd.; oni su zamišljali Rimskog Cara da je još snažnije

obilježen u svim tim različitim karakteristikama, vodeći ga do prevlasti u carstvu: i uzimajući svoju repliku od njih, oni su očekivali od Mesije da ima mnoge od tih svojstava još izraženije, jer on predstavlja još veće dostojanstvo, čast i slavu Nebeskog Dvora i njegov autoritet premješten na zemlju.

Nikakvo, stoga čudo da oni sa takvim očekivanjima nisu bili spremni prihvatiti krotkog i poniznog Nazarećanina, koji je u svoje društvo izrazio dobrodošlicu poreznicima i grešnicima, i čije je jedino oružje za osvajanje svijeta bio „mač njegovih usta.“ Nikakvo čudo stoga da kada je on bio proglašen nadom Izraela, Kraljem Židova, Mesijom, da su mu oni okrenuli leđa. Nikakvo čudo da su, sa svojim lažnim očekivanjima koja su dugo njegovali, bili jako razočarani. Nikakvo čudo da ih je bilo sram priznati „Isusa, Kraljem Židova,“ i rekli su, On nije vrsta ljepote, časti i dostojanstva koje smo mi željeli: on nije naš ideal vojnika, državnika i kralja koji pristaje potrebama našeg naroda ili da moguće ispuni njegove dugo njegovane nade. O da! poput slične klase danas koja očekuje Mesijin drugi dolazak, oni su uzeli zdravo za gotovo da su njihova očekivanja koja su bila izgrađena na „predajama starih“ bila ispravna, i stoga su odgovarajuće tome zanemarili iskreno i ozbiljno istražiti Sveto Pismo, koje bi ih učinilo „mudrima za spasenje.“

Čini se očiglednim da je prorok ukazao na *takvu nepoželjnu* pojavu, i na takav nedostatak „časti“ (ljepote) koje su oni tražili. Bilo bi nedosljedno prevesti protumačiti *proro anstvo* na način koji nije u skladu sa *povijesnim injenicama* za koje se priznaje da su njegovo ispunjenje: i da također nije u skladu sa logičnim skladom sa opetovanim izjavama o njegovoj čistoći, kao Janjeta Božjeg koje oduzima grijeh svijeta—svet, neđužan, neokaljan, odvojen od grešnika.

„Lice je Njegovo bilo iznakaženo“

Iza. 52:14,15

I ovdje je pogrešan prijevod doveo do pogrešnih razmišljanja što se tiče izgleda našeg Gospodina: no ipak su i najbezbržižnji čitatelji

koji su vidjeli lica ljudskih stvorenja teško iznakažena kroz razvrat, bolest, ili izobličena zbog neke nesreće, utvrdili nemogućim shvatiti da je fizionomija ili lice našeg Gospodina „bilo iznakaženo više no kod ikoga, i obličje njegovo više no kod sinova ljudskih.“ *O izgledno* je nešto pogrešno u takvoj izjavi, jer takvoga Pilat ne bi predstavio ljudima, govoreći, „Evo čovjeka!“ Takvoga običan narod ne bi slavio kao Sina Davidovog, i mislili da ga na silu postave za kralja. Osim toga, nemamo li jamstvo da mu nijedna kost nije bila slomljena? Međutim koliko je promijenjena ta proročanska izjava na bolje—koliko je mnogo više dosljedna činjenicama Biblijske povijesti i logičnim zaključcima o njegovoj svetosti i čistoći—kada je prevedena ovako:

„Kao što su se mnogi čudili gledajući ga—izgled je njegov bio izobličen više nego ijednome čovjeku drugom, i dostojanstveni lik njegov više nego ikome od sinova ljudskih—tako će on zapanjiti narode mnoge.“ Kao što su ljudi njegovog vremena bili iznenađeni da se je on bio podložio zlostavljanju onih koji su ga okrunili sa trnjem i udarali ga i pljuvali na njega i razapeli ga i proboli ga, tako će se drugi iz svih naroda, sada i u buduće, čuvši o ustrajnosti „pod takvim protivljenjem grešnika protiv sebe“ (Heb. 12:3) čuditi i zapitati o takvom strpljenju i takvoj krotkosti.

„Kraljevi će pred njim usta stisnuti videć` ono [u Njegovom primjeru] o čemu im nitko [drugi] nije govorio, shvaćajuć` ono o čemu nikad čuli nisu.“ Zemaljski velikani nikada nisu čuli za bilo kojeg kralja koji bi se dobrovoljno podložio takvim poniženjima od ruku svojih podanika, i da bi im on mogao činiti dobro. Zaista, „Njegova je ljubav više od bratske.“ Nikakvo čudo što su svi zaprepašteni u „svoje vrijeme.“

Nesumnjivo je također lice našeg dragog Otkupitelja nosilo obilježja tuge, jer kao što smo već vidjeli, njegovo duboko suosjećajno srce bilo je „*dirnuto*“ sa osjećajem naših slabosti: i nedvojbeno su se tragovi toga povećali, sve do kraja njegove službe na Kalvariji. Mi moramo imati na umu da što je organizam

finiji mnogo je osjetljiviji njegov senzibilitet, više je osjetljiviji na bol. Možemo lako uočiti da bi scene nevolje, bolesti, bola i izopačenja, s kojima smo manje ili više prekaljeni kroz naš vlastiti udio u padu, i kroz stalni kontakt sa ljudskim jadom, bile mnogo ozbiljnija stvar savršenome—svetome, nedužnome, neokaljanome i odvojenome od grešnika.

Mi nalazimo istu stvar ilustriranu do neke mjere u našim vlastitim iskustvima. Oni relativno finije osjetljivosti koji su se bili navikli na luksuz, profinjenost, ljepotu, i povoljno okruženje, ako posjete sirotinjske četvrti velikog grada, i zapaze propadanje, nepovoljne uvjete, loše mirise, nepodesne zvukove, jadne prizore prljavštine, sigurno će se razboljeti u srcu: nevoljno lice postaje izobličeno, i javlja se misao, Kako bi užasan bio život pod takvim okolnostima; kakvo bi blaženstvo bila smrt. Pa ipak, možda dok tako govori sam sebi, oko baca pogled na djecu koja se samo igraju, i možda na spremačicu, kako radi, hvata trzaj pjesme, ili vidi čovjeka kako zadovoljno čita novine, ili čuje dječaka kako pokušava svirati muziku sa starim instrumentom. Te stvari ukazuju da na one koji su se bili navikli na takve prizore i zvukove i mirise i općenite uvjete to manje utječe nego na one koji su se od djetinjstva navikli na profinjenost.

I ta lekcija ilustrira u vrlo maloj mjeri nejednakost između Gospodinovog gledanja na zemaljsko grešno i žalosno stanje i naše. Kao savršeno biće, koji je napustio dvore nebeske slave, i ponizio se da postane sudionikom čovjekove nesreće, njegov simpatizer i njegov Otkupitelj, on je sigurno osjetio mnogo više od nas boli „stvorenja koje uzdiše.“ Zašto se onda čuditi ako je težina naših jada bacila sjenu preko slavne ljepote njegovog savršenog lica! Zašto se čuditi ako se je kontakt sa zemaljskim nevoljama, i njegovo dobrovoljno sudjelovanje u

ljudskim slabostima i bolestima (na kraju njegovog vlastitog života, njegova vlastita vitalnost, kao što smo vidjeli), duboko urezalo u lice i obličje Sina Čovječjega! Pa ipak mi ni na trenutak ne možemo dovesti u pitanje to da je njegovo zajedništvo sa Ocem, njegovo zajedništvo sa svetim Duhom i odobravanje njegove vlastite savjesti, to što je uvijek činio ono što je bilo ugodno u Očevim očima, moralo dati licu našeg Otkupitelja miroljubiv izraz, što ga je učinilo kombinacijom radosti i tuge, nevolje i mira. I njegova spoznaja plana Nebeskog Oca mora da mu je omogućila da se raduje u stvarima koje je pretrpio, shvaćajući kako će to uskoro biti na blagoslov ne samo njemu samome, nego i donijeti „spasenje do kraja zemlje.“ Ako je stoga, muka ljudi zasjenila njegovo lice, mi možemo biti sigurni da su njegova vjera i nada također obilježile izraz njegova lica, i da je mir Božji koji nadilazi svako razumijevanje čuvao njegovo srce, i omogućio mu da se uvijek raduje, usred najvećih protivljenja grešnika protiv sebe.

„Najo itiji je me u desecima tisu a“

Grešnom, zavidnom, mrskom srcu pale prirode, sve slično ljepoti, dobroti, istini, i ljubavi je neukusno, nema ljepote u tome, ničeg poželjnog—to je prijekor. Naš je Gospodin to snažno izrazio kad je bio rekao, „Svjetlost je došla na svijet, ali su ljudi radije imaju tamu negoli svjetlost; jer su njihova djela bila zla.“ (Ivan 3:19,20) Mi vidimo daljnju ilustraciju te činjenice, da zlo srce ponekada može mrziti i prezirati slavno lice, privlačno lice, ne samo u činjenici da je naš dragi Otkupitelj tako bio prezren od onih koji su vikali, „Raspni ga,“ nego također i u slučajevima drugih. Zapazite različite izvještaje o mučeništvu zbog Istine, i zapazite kako je mali bio smekšavajući utjecaj lica onih koji su mogli pogledati iz

svojih osobnih patnji, i moliti se za blagoslov na njihove progonitelje. Svjedočanstvo što se tiče prvog Kršćanskog mučenika—Stjepana—je da je njegovo lice zračilo i bilo prekrasno, toliko da ga se je moglo usporediti sa licem anđela. „A svi koji su sjedili u Vijeću upriješe pogled u Stjepana te opaziše—lice mu kao u anđela.“ (Djela 6:15) No ipak, zbog tvrdoće njihovih srca, daleko od toga da su voljeli njegovo anđeosko lice, koje je moralo biti mnogo manje anđeosko od Gospodarevog, i umjesto da su poslušali njegove predivne riječi, koje su bile mnogo manje predivne od onih Velikog Učitelja, „navališe jednodušno na njega... pa ga kamenovahu,“ baš kao i kada su vikali Pilatu da razapne Gospodina slave.

„Da, i sav je ljubak.“

* * *

„Nebesa objavljuju tvoju slavu Gospodine;
Kroz sve oblasti beskrajnog prostora.
Uzvinuti um može tumarati posvuda,
I tamo ući u trag tvojoj moći i mudrosti.

„Autoru čudesnih zakona prirode,
Čuvaru njene slavne milosti,
Mi te hvalimo kao veliki Prvi Uzrok,
I ovdje uživamo ulaziti u trag tvojim putevima.

„Mi sada vjerom vidimo tvoju slavu,
Mi čitamo tvoju mudrost, ljubav i milost;
U hvaljenju i divljenju ti se klanjamo,
I čeznemo vidjeti tvoje slavno lice.

„U Kristu, kada sve bude bilo potpuno
Na nebu i na zemlji
Nebesa i zemlja biti će prepuni
Tvojih vječno odavanih uzvišenih hvala.“